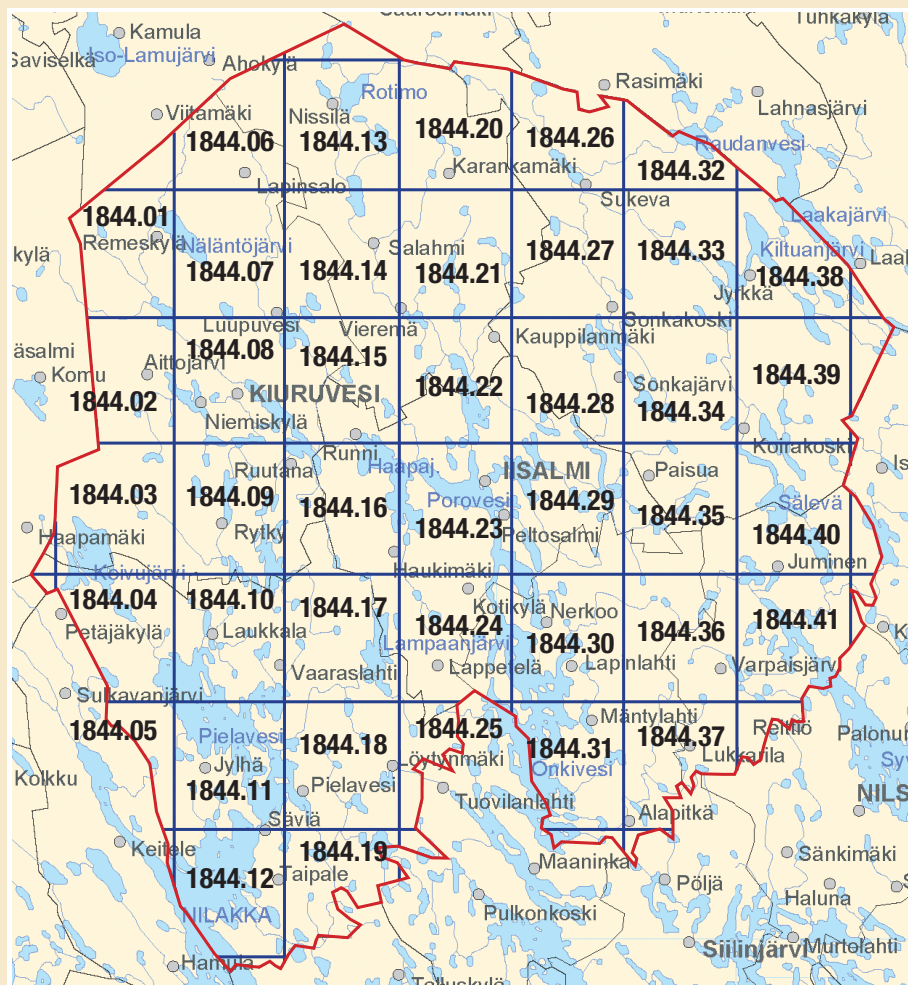

Iisalmen pitäjä 1840-luvulla

Sisällysluettelo

Iisalmen pitäjä 1840-luvulla

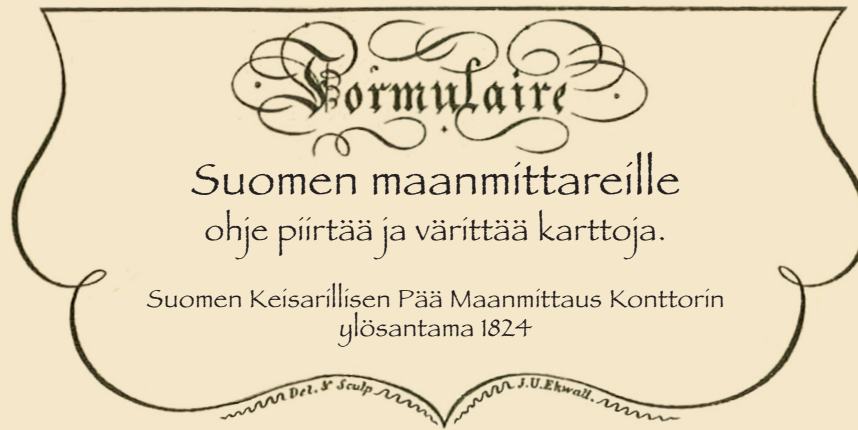

Kuntaraja (2010)
Karttapohja: © Maanmittauslaitos,
julkaisulupa nro 173/MML/10

Sisällysluettelo:

Taustatietoa kartoista	1844.13 Nissilä	1844.28 Sonkajärvi
Pitäjänkartan karttamerkintöjen tulkintaa	1844.14 Salahmi	1844.29 Hernejärvi
1844.01 Koskenkylä	1844.15 Haajaïskylä	1844.30 Lapinlahti
1844.02 Aittojärvi	1844.16 Haapajärvi	1844.31 Onkivesi
1844.03 Koivujärvi	1844.17 Vaaraslahti	1844.32 Raudanvesi
1844.04 Saarela	1844.18 Pielavesi	1844.33 Haapajärvi
1844.05 Ylimmäinen	1844.19 Taipale	1844.34 Oinasjärvi
1844.06 Lapinsalo	1844.20 Karankamäki	1844.35 Paisua
1844.07 Näläntöjärvi	1844.21 Palosenjärvi	1844.36 Varpaisjärvi
1844.08 Kiuruvesi	1844.22 Iijärvi	1844.37 Lukkarila
1844.09 Rytky	1844.23 Iisalmi	1844.38 Kiltuanjärvi
1844.10 Laukkala	1844.24 Lappetelä	1844.39 Koirakoski
1844.11 Pielavesi	1844.25 Tuovilanlahti	1844.40 Sälevä
1844.12 Nilakka	1844.26 Sukeva	1844.41 Urimolahti
	1844.27 Hirvijärvi	

Taustatietoa kartoista

Maantieteelliset kartoitukset olivat olleet lähes pysähdyksissä autonomian ajan ensi vuosikymmenet, kunnes vuonna 1840 alettiin suunnitella Suomen uutta yleiskarttaa. Yleiskartan pohjaksi laadittiin vuosina 1841-1855 kartat noin 360 pitäjästä mittakaavaan 1:20 000. Uusi pitäjänkartasto oli selkeä parannus aikaisempaan 1700-luvun pitäjänkartastoon verrattuna, sillä isojakotoimitusten vuoksi oli olemassa jo runsaasti uutta karttojen pohja-aineistoa. Pitäjänkartastoa ylläpidettiin 1800-luvun lopulle saakka piirtämällä tai liimaamalla vanhan kartan päälle uusia tieuria, maanomistuksessa tapahtuneita muutoksia jne., ja pitäjänkartoille saattoi täten ilmestyä esim. rautatielinja. Pitäjittäin yhdelle rullakartalle piirretyt kartat leikattiin 1940- ja 1950-luvulla peruskartan lehtijakoon ja lehdet liimattiin alustapaperille. Pitäjänkartan lehdet löytyvät Kansallisarkiston kokoelmista suunnilleen peruskartan mukaisessa lehtijaossa.

Iisalmen Pitäjä

Kartoitusvuosi: 1844 - 46, täydennetty 1890
Alkuperäinen Kartta: Kansallisarkisto
Mittakaava: 1 : 20 000
Kartan koko: n. 25 % pienennys alkuperäiseen

15³/₄ v. Virstamäärä kestikievarista kestikievariin

Virsta on vanha slaavilainen lainasana

- Ruotsin virsta 2672 m
- Venäjän virsta 1066 m
- Suomen virsta 1069 m

Kartoittajat: Waramaanmittarit P. G. Hynen, T. E. Hartman, G. Thilen
Tulkinta: Heikki Rantatupa, Matti Pehkonen
Painopaikka: Painotalo Seiska Oy
Painoaika: v. 2010
Karttanumero: 1844.18

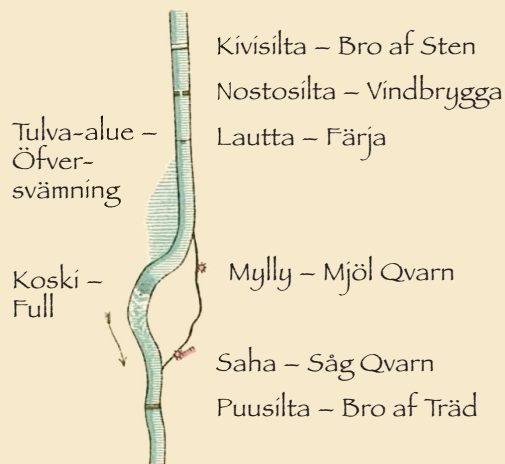
Pitäjäkartan karttamerkintöjen tulkintaa:

- Emäkirkko – Moderkyrka
- Kappeli – Kapell och Anex
- Kuninkaankartano ja Säteri – Kungsgård och Säteri
- Kartano – Bebyggda Gårdar
- Kylä – By
- Yksittäistalo – Enstaka Hemman
- Talo – Hemman
- Torppa – Torp
- Talon nro 10 tiluksia
- Rautaruukki – Jern Bruk
- Lasiruukki – Glas Bruk
- Manufaktuuri, Tehdas – Manufacturverk
- Pappila – Prästgård
- Kestikievari – Gästgifvaregård

- Pelto – Åker
- Niitty – Äng
- Uudispelto – Åker Upodlingsmark
- Uudisniitty – Äng Upodlingsmark
- Kangas ja Hiekkaharju – Moar och Sandåsar
- Korpi – Skogbeväxt Måssa
- Avosuo – Flack Måssa
- Kuusivaltainen suo – Grankärr
- Kaskimaa – Svedjemark
- Mäki, Avokallio – Berg

Joki – Åå

- Puro – Bäck
- Joki, puro – Rännil
- Tuulimylly – Wäderqvarn
- Lähde – Källa

- Hopeamalmio – Silfvermalm
- Kuparimalmio – Kopparmalm
- Rautamalmio – Jernmalm

- Muinaisraunio – Ruin
- Neljänestolppa – Fjerdelsstolpe

- Lehtimetsä – Löfskog
- Havumetsä – Barrskog
- Yleinen maantie – Allm. Landsväg
- Pitäjätie – Sockneväg
- Kylätie – Byaväg
- Yleinen talvitie – Allm. Winterväg
- Valtakunnan raja – Riksgräns
- Lääninraja – Länegräns
- Kihlakunnan raja – Häradsgräns
- Pitäjänraja – Socknegräns
- Kyläraja – Byagräns